

Verslag 1^e informatieavond Zonnepark Werststeeg

Datum: 11 september 2024

Locatie: Den Durpsherd te Berlicum

Tijd: 19.30-21.30 (22.00)

Aanwezigen:

36-37 omwonenden (van de circa 230 uitgenodigde woonadressen)

3 raadsleden, 1 waterschap, 2 Kronos-medewerkers, 1 externe gespreksleider, 3 gemeenteambtenaren en de betrokken wethouder.

AGENDA

- SAMENVATTING
- INTRODUCTIE TOM VAESSEN (gespreksleider)
- VERZAMELEN VRAGEN WETHOUDER, GEMEENTE, (KRONOS)
- PRESENTATIE WETHOUDER GOOSSENS
- RUIMTE VOOR BEHANDELEN VRAGEN AAN WETHOUDER, GEMEENTE
- PRESENTATIE KRONOS
- RUIMTE VOOR BEHANDELEN VRAGEN AAN KRONOS
- AFSLUITENDE OPMERKINGEN KRONOS
- VERZAMELDE OPMERKINGEN TIJDENS DE AVOND
- AFSLUITENDE OPMERKINGEN VANUIT HET PUBLIEK
- EINDE
- BIJLAGEN

SAMENVATTING

Er zijn 230 uitnodigingen verstuurd. Er zijn circa 37 mensen op komen dagen. De avond werd geleid door gespreksleider Tom Vaessen. Vanuit de gemeente waren 3 ambtenaren aanwezig om vragen te beantwoorden. Vanuit Kronos Solar waren 2 mensen aanwezig om vragen te beantwoorden. Wethouder Goossens gaf een presentatie, en beantwoordde daarna uitgebreid de gestelde vragen. Dit duurde langer dan verwacht. In overleg werd besloten om de avond niet op de geplande tijd af te sluiten, maar langer door te gaan. Kronos Solar gaf een presentatie, en beantwoordde daarna vragen. Tenslotte werd afgesloten met laatste opmerkingen en een oproep voor mensen om hun gegevens te mailen zodat ze op de hoogte kunnen worden gehouden. Bij uitlopen ontvingen mensen een informatieflyer met diverse informatie.

INTRODUCTIE TOM VAESSEN (gespreksleider)

Tom Vaessen deed een kort introductie van zichzelf als gespreksleider. Ook werd er kennis gemaakt met de zaal, en Tom vroeg verschillende aanwezigen met welke reden ze aanwezig waren. Dit was bijvoorbeeld omdat men vlak bij het projectgebied woont en nieuwsgierig is, vragen heeft, of bezwaar wil indienen. Ook zijn mensen aanwezig als toehoorders of uit pure interesse. Tenslotte werd gevraagd of mensen er akkoord mee waren dat de avond werd opgenomen door Tom, in verband met de verslaglegging. Iedereen was hiermee akkoord.

VERZAMELEN VRAGEN WETHOUDER, GEMEENTE, (KRONOS)

Voordat begonnen werd met de presentatie van de wethouder kreeg de zaal de gelegenheid vragen te stellen. Er werd verzocht om zich te beperken tot vragen bedoeld voor de gemeente en wethouder. De vragen werden door de gespreksleider verzameld om na de presentatie van de wethouder deze gebundeld per onderwerp te kunnen behandelen. Uiteraard kwamen hier ook vervolgvragen uit, die ook mee zijn genomen.

PRESENTATIE WETHOUDER GOOSSENS

Wethouder Goossens gaf een presentatie over de doelstellingen van de gemeente Sint Michielsgestel en de reden waarom er gekozen is voor het toestaan van 4 zonneparken in de tender.

De presentatie is terug te vinden in bijlage 1.

Aanvullend: Het gemeentelijk beleid voor zonne- en windenergie is te vinden via onderstaande link:
https://sint-michielsgestel.raadsinformatie.nl/document/9527073/1/12_a_1+-+bijlage+1+Visie+zonne-+en+windenergie+gemeente+Sint-Michielsgestel+versie+7-12-2020

RUIMTE VOOR BEHANDELEN VRAGEN AAN WETHOUDER, GEMEENTE

Onderstaand de vragen en antwoorden. De verzamelde vragen zijn genummerd. Ook zijn er tussendoor (deel-)vragen bijgekomen of opmerkingen geuit. Deze zijn als subkopjes onder de betreffende vraag weergegeven. Sommige vragen konden tijdens de bijeenkomst niet volledig worden beantwoord. Hierbij is schuingedrukt een aanvullend antwoord opgenomen in dit verslag.

Het verslag is ter goedkeuring aan de aanwezigen gestuurd. Daaruit zijn nog een aantal aanvullingen gekomen. Deze staan schuingedrukt in **blauw** onder de antwoorden.

1. Wordt de dialoog vanavond genotuleerd of opgenomen?

Er wordt een opname gemaakt van de gehele dialoog vanavond en vervolgens wordt er door de gemeente en Kronos een verslag gemaakt die wordt gedeeld met de aanwezigen.

1.1 Is er ook een mogelijkheid te reageren op het verslag?

Het verslag wordt gedeeld per e-mail. Reageren op het verslag is uiteraard mogelijk.

2. Zorgt de komst van het zonnepark ervoor dat mijn eigen zonnepanelen uitvallen?

Zie vraag 9 bij Kronos deel.

3. Hoe wordt gezorgd voor voldoende capaciteit voor het zonneveld?

Uiteindelijk is er geen 100% garantie. Maar Enexis neemt het zonnepark (onderdeel RES opgave van 0,04TWh) mee in haar investeringsplannen. We hebben tenslotte in de toekomst de energie nodig. Zonne-energie blijft de meest kostenefficiënte energiebron.

4. Neemt de gemeente een besluit of is de provincie ook bevoegd gezag?

De provincie geeft een bindend advies, maar de gemeente verleent uiteindelijk de vergunning.

Aanvullend: Het hele proces verloopt als volgt: In eerste instantie gaat de gemeente een vooroverleg in met de provincie, waarin ze de provincie vraagt om te kijken of het initiatief voldoet aan de provinciale regelgeving. Wanneer hier punten uitkomen die niet voldoen zal de gemeente dit terugkoppelen aan de initiatiefnemer, die vervolgens de kans krijgt om het plan bij te stellen om alsnog te voldoen aan de provinciale regelgeving. Daarna wordt het finale plan opnieuw voorgelegd aan de provincie, die dan een bindend advies afgeeft. Wanneer het plan voldoet aan de provinciale regelgeving zal dit advies positief zijn. Is dit niet het geval, dan geeft de provincie een negatief advies. De gemeente zal in de meeste gevallen de vergunning dan niet verlenen.

4.1 Op welke termijn is de inzage?

Begin volgend jaar.

5. Wie zaten er in de beoordelingscommissie van de tender?

Voor elk criterium is een extern deskundige geraadpleegd, een ecooloog, een landschapsarchitect, een energieadviseur van de netbeheerder en een participatieadviseur. Voor elk criterium is een bepaald aantal punten toegekend. Vervolgens zijn de initiatieven hierop gerangschikt.

5.1 Zijn de criteria uitgebreider dan op de website te zien zijn?

Criteria verwijzen/linken naar het beleid en dit beleid is openbaar.

Aanvullend: De criteria binnen dit afwegingskader worden genoemd in figuur 8 op bladzijde 26 van de Visie zonne- en windenergie Sint-Michielsgestel.

5.2 Is de beoordeling van de tender in te zien?

De beoordelingsstukken van de tender is geheim. De insteek van de tender was om als gemeente regie te houden over de voorwaarden. Het nadeel is wel dat je vervolgens vastzit aan geheimhouding over hoe de gemeente dit beoordeeld heeft, zoals dit bij aanbestedingen altijd geldt. Initiatiefnemers zijn er wel vrij in hun eigen beoordeling te delen.

5.3 Welk deel heeft financiële participatie in dit vraagstuk?

Het criterium is een streven naar 50% lokaal eigendom. Dit kan met een plaatselijke energie coöperatie (EC) of nog op te zetten EC. Er zijn ook andere manieren om financiële participatie in te richten wanneer lokaal eigendom niet werkt, zoals een omgevingsfonds.

5.4 Wat als de omgeving geen zonnepark wil?

Dan nog blijven we streven naar lokaal eigendom of een andere vorm van financiële participatie. Er zijn dan nog steeds verschillende manieren om dit in te vullen, zoals collectieve inkoop van panelen, een omgevingsfonds, er zijn diverse oplossingen. Dit is aan de initiatiefnemer.

Aanvullend: Zie ook vraag 26 van dit verslag, waar dit onderwerp tijdens het Kronos-gedeelte aan bod komt.

5.5 Hoeveel punten werden aan elk onderdeel in de tender gegeven?

Deze worden nog gedeeld.

Aanvullend: Een uitgebreide toelichting op de tender is te vinden op <https://www.sint-michielsgestel.nl/zonneparken?search=tender>

6. We zijn door Kronos uitgenodigd om te praten over de inrichting. Waarom is hier dan een hele afvaardiging van de gemeente? Wij hebben geen uitnodiging van de gemeente gehad. We voelen ons gedwongen tot een dialoog. Welke rol heeft de gemeente? Ik zie een samenspel tussen gemeente en Kronos?

De rol van de gemeente is de omwonenden en de bredere gemeenschap informeren over het proces. En uit te leggen wanneer bepaalde besluiten zijn genomen en waarom en in welke context. Wij zijn hier ook als toehoorder en uiteindelijk zijn wij bevoegd gezag om de vergunning uiteindelijk te toetsen.

7. Waarom komt het zonnepark op deze locatie? Het lijkt ook allemaal al vastgelegd?

De locaties van de zonneparken die de tender hebben gewonnen liggen inderdaad vast. De gemeente verleent medewerking aan deze vier zonneparken. De gemeente ziet graag dat de zonneparken de eindstreep halen.

7.1 We hebben het beginstuk/voortraject gemist

Aanvullend: Er is door de gemeente een beleid opgesteld voor het toestaan van grootschalige opwek. Hiervoor is participatie met de inwoners gevoerd, dit staat beschreven in hoofdstuk 4 van dit beleid. Vervolgens is de tender uitvraag gepubliceerd. Kronos heeft voorafgaand aan de tender een inloopavond georganiseerd die puur en alleen bedoeld was om omwonenden reeds in een vroeg stadium op de hoogte te stellen van het project en dat dit mogelijk succesvol uit de tender zou komen. Aan het einde van de avond is een document uitgereikt waarop het totale proces is weergegeven.

8. Waarom alle vragen opstapelen? We krijgen hierdoor te weinig ruimte.

Dit wordt gedaan zodat iedereen de mogelijkheid krijgt een vraag te stellen. Vervolgens kunnen de vragen per onderdeel (of per bijbehorende spreker) behandeld worden.

9. Kunnen we de berekening inzien aangaande de noodzaak potentie 60% zon op land? Hoe is dat becijferd, door wie, en is dit inzichtelijk?

Er wordt GIS data (*Geographic Information System*), geografische data aangeleverd van het kadaster maar ook van het RVO. Hier is inzichtelijk welke dakoppervlakten beschikbaar kunnen zijn. Daarin zijn ook de belemmeringen meegenomen (monumentale status, zonzijde, dakconstructie). Hieraan worden cijfers toegekend die uiteindelijk leiden tot een bepaald percentage beschikbare potentie voor grootschalig zon op dak. Hierbij is heel ruim gerekend, dus bij twijfel wordt een dak meegerekend in plaats van uitgesloten. Voor de duidelijkheid: Het gaat dan om gebouwen met een mogelijkheid voor meer dan 15 KWp zon op dak – alleen die mogen meetellen voor de grootschalige opwek.

De aangeleverde data is openbaar, of de berekeningen ook inzichtelijk zijn dat weet ik niet. De berekeningen zijn voorgelegd aan de provincie. Die kijken mee of alles klopt. Er is nog geen terugkoppeling, deze wordt wel binnenkort verwacht. De provincie heeft wel de methodiek eerder getoetst, en deze was akkoord.

Aanvullend: De aangeleverde data is tot op zekere hoogte openbaar, en kan hier worden gevonden: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/zonne-energie/geschikte-daken/overzicht-regio>. De berekening is nu nog intern en vraagt de nodige afstemming, maar zal uiteindelijk openbaar worden.

9.1 Hoeveel hectare is er in de tender uitgevraagd?

Er is 20 hectare in tender uitgevraagd. Er is uiteindelijk 24,3 hectare gegund.

9.2 Als ik mijn dak wil volleggen krijg ik het niet aangesloten. We zitten hier bij elkaar met heel veel dakoppervlak. Stel dat we alles volleggen en we willen dit laten aansluiten? Dit is een afmeting vergelijkbaar met dit veld. Wij krijgen dit niet voor elkaar. Hoe werkt dat dan?

Zonnepanelen op het dak van particulieren worden gezien als besparing en tellen dus mee in de besparingsopgave, maar tellen niet mee voor de opwekopgave. Zonnenvelden worden tevens direct op het net aangesloten en nemen mitigerende maatregelen om het net zoveel als mogelijk in balans te houden.

Aanvullend: Het is niet zo dat een zonnepark wél zou kunnen aansluiten en een dakinstallatie niet. In beide gevallen wachten we op een oplossing voor de huidige netcongestie. Het zonnepark wordt niet volgend jaar al aangesloten. Wij moeten hier nog een aantal jaren op wachten, tot er voldoende capaciteit op het elektriciteitsnetwerk is. Dit geldt ook voor dakinstallaties. We zitten dus in hetzelfde schuitje.

9.3 Vorig jaar is ingezet op 24 hectare. En we gaan nu pas toetsen of dat klopt?

Die exercitie is ook al gedaan in het kader van de RES. In 2021 is deze vastgesteld door de Raad. De potentie van zon op dak is toen ook al berekend in 2021. Nu volgt enkel een finetuning en bredere uitwerking door strikter hanteren van de zonneladder.

9.4 De technieken zijn inmiddels zoveel verder. Zonnepanelen kunnen zo licht worden geproduceerd dat ze in principe op alle gevels en daken kunnen worden geplaatst.

Deze technologie is pas recent gepatenteerd. Voordat dat voor de consument beschikbaar is en dit grootschaliger kan, duurt het even.

10. Eerst zouden er windmolens komen (2020) en na protest ging dat niet door en nu moeten er zonneparken komen? Waarom gaat de gemeente hiermee door?

Dat was in het kader van het vormgeven van de visie (conceptinitiatief). Daar stonden ook windmolens ingetekend. Die hebben uiteindelijk niet de eindstreep gehaald. Uiteindelijk gekozen voor zon en geen wind.

11. Waarom 2 zonneparken binnen 1,5 km van elkaar (Heidebos even verderop)? Waarom niet meer gespreid?

De parken zijn niet lokaal tegen elkaar afgewogen, daar is niet voor gekozen. De parken zijn met name individueel getoetst, en daaruit is een rangorde ontstaan qua scores. Er waren geen specifieke geografische beperkingen. Wel uitsluitingsgebieden. Er is (destijds) geen criterium meegenomen voor geografische spreiding. De gemeente is tevreden met de uitkomst van de tender. Als we uit minder parken hadden moeten kiezen hadden we een minder goede selectie kunnen maken om onze doelstellingen te halen.

11.1 Wat is dan de goede kwaliteit van dit park?

Deze omgeving is niet veel beter of slechter dan andere omgevingen. Uiteindelijk zijn er altijd omwonenden, je zit vrijwel altijd in agrarisch gebied. Als het in een ander gebied was geweest had het gesprek dat we hier voeren niet anders geweest.

Aanvulling gemeente: In de tender zijn geen andere dan agrarische gronden aangeboden en zijn ook geen (agrarische) gronden aangeboden, die liggen in gebieden waar verstedelijking afweegbaar is (meestal rondom de kernen, waar er vraag naar elektriciteit is). Dit terwijl duidelijk in de tender gesteld is dat die gronden voorrang krijgen boven andere agrarische gronden. Gronden in trede 2 (binnen stedelijk gebied) of trede 3 (niet agrarische grond in het buitengebied) zijn niet aangeboden.

11.2 Je zegt dat een gesprek op een andere locatie hetzelfde was geweest: ja, maar wel met andere mensen. Het valt me op dat je zeven parken tot je beschikking hebt, er dan vier uitkiest, maar er dan twee daarvan in Berlicum liggen.

Dit is misschien geen bevredigend antwoord, maar uiteindelijk is dat “domme pech”. Dit waren de best scorende parken.

11.3 De gemeente had ook anders kunnen kiezen zodat het netter over de gemeente was verdeeld. Dit geeft namelijk een belasting op de omgeving.

In onze visie en tender hebben we dat criterium niet meegewogen.

12. Is er gesproken met het agrarisch bedrijf dat de gronden gebruikt en mogelijk in zijn voorbestaan wordt bedreigd?

Dit is uiteindelijk aan de initiatiefnemer en iedere individuele grondeigenaar. Ieder grondeigenaar van de tender heeft ingestemd met de plannen.

13. Waarom wordt de brief van Hugo de Jonge genegeerd (geen zon op landbouwgrond per 1 januari 2024)? Hierin wordt een uitzondering gegeven aan projecten in een vergevorderd stadium van participatie – dat is hier toch niet van toepassing? Voldoet dit project hieraan?

De brief van Hugo de Jonge en Rob Jetten kwam op dezelfde dag als dat de toetsingscriteria aan de Raad werden voorgelegd en vastgesteld. In de basis is nu duidelijk dat de provincie een interim-omgevingsverordening heeft en daar voldoet ook dit zonnenveld aan. De tender was al uitgeschreven en we waren al bezig met het proces. Door het advies van de commissie over te nemen hebben wij commitment gegeven aan de initiatiefnemers dat die zonneparken door mochten. Zij vallen dus onder het overgangsrecht.

De brief is op 26 oktober (2023) gekomen van Hugo de Jonge en die hebben de provincies gevraagd dit in hun beleid op te nemen. En in het huidige beleid zijn zonneparken mogelijk mits je je aan de zonneladder houdt, dat moet je dus onderbouwen.

De provincie heeft wel gezegd dat die omgevingsverordening wordt aangepast. Het concept is al gepubliceerd door de provincie. Ze willen dat richting december bekrachtigen, maar daarin staat dat alles dat voor 1 juli 2025 wordt vergund onder het overgangsrecht kan vallen.

Dit is dus de uitwerking die de provincie hanteert.

13.1 Maar in de brief staat het toch anders?

Aanvullend: De brief van Hugo de Jonge bevat afspraken die nog geen concreet beleid zijn. In de brief staat een instructie aan provincies om de aangescherpte voorkeursvolgorde zon juridisch te verankeren in hun omgevingsverordeningen. Dit geldt ook voor de afspraak om alleen projecten in een vergevorderd stadium van participatie doorgang te blijven geven: dit is door elke provincie in Nederland opgenomen in een overgangsregeling voor lopende trajecten/projecten. Bijvoorbeeld Overijssel neemt het vrijwel geheel over, in Limburg is een lijst opgesteld van projecten die doorgang kunnen vinden, in Friesland en Groningen is er geen sprake van een overgangsregeling en wordt alles stopgezet, en in Noord-Brabant wordt een uiterste datum van 1 juli 2025 gegeven.

Een toelichting op de brief en de brief zelf zijn hier terug te vinden:

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2023/10/26/rijk-en-medeoverheden-nee-tenzij-voor-zonnepanelen-op-landbouw--en-natuurgronden>.

De ontwerp wijziging omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant is hier terug te vinden: <https://noord-brabant.tercera-ro.nl/MapView/Default.aspx?id=NLIMRO9930Ovrwijzregels1-on01>. De wijzigingen voor de Zonneladder (voorkeursvolgorde zon) staan in artikel 5.54. De overgangsregeling staat in artikel 10.12.

14. Hebben mensen zich aangemeld voor een zonnepark? Hoe is dat proces verlopen?

De tenderprocedure stond op de website van de gemeente. Elke initiatiefnemer (ontwikkelaar en of grondeigenaar) kon zich hiervoor inschrijven.

15. In het tenderdocument wordt gesproken over toename van recreatie (zie ook vraag 32) en verhogen van de biodiversiteit (zie ook vraag 33). Waar haal je dat vandaan?

De biodiversiteit woog binnen de tender zwaarder. Zonneparken hebben de mogelijkheid biodiversiteit te verbeteren. Dit kan bijvoorbeeld door het inzaaien van kruidenrijk grasland wat insecten en vogels aantrekt of voldoende ruimte tussen de panelen.

De weging in de tender was op de recreatie erg laag, maximaal 5%. Op een zonnepark kan iets van recreatie gerealiseerd worden maar dit blijft altijd ondergeschikt. Denk bij recreatie bijvoorbeeld aan wandelpaden langs of door het zonnepark.

15.1 Zou de gemeente het leuk vinden op zondag te recreëren in het zonnepark?

Ik zou niet specifiek gaan wandelen in een zonnepark, maar als ik er op een wandeling langs zou komen zou ik dat niet vervelend vinden. Het is misschien op dit moment lastig voorstelbaar. Nu overvalt het mensen dat er een zonnepark in hun buurt komt, en willen ze het niet, maar als het er eenmaal ligt vinden mensen het best aantrekkelijk om erlangs te lopen.

15.2 Het project van Kronos is in de tender beoordeeld. Dan moet er toch een meer concreet antwoord te geven zijn op de vraag naar biodiversiteit en recreatie?

Deze vraag wordt doorgezet naar Kronos (zie vraag 32 en 33).

15.3 Hoe wil je een open karakter creëren in zo'n park? Ondanks een hekwerk voor beveiliging.

De vraag wordt doorgezet aan Kronos. Het is aan de initiatiefnemer om dit verder met de omgeving in te vullen.

16. Hoeveel hectare zon ligt er in de gemeente al op de daken?

Aanvullend: Uit de voortgangsrapportage RES NOB (bijlage 4) blijkt dat ongeveer 1/3 deel van het RES-opwekdoel van de gemeente Sint-Michielsgestel (zie figuur 3) door grootschalig zon op dak is gerealiseerd. Dat betreft dus $1/3 \times 0,04 \text{ TWh} = 0,013 \text{ TWh}$. Uitgaande van 1MWp per hectare en 950 vollasturen per jaar, kom je dan uit $13.000 \text{ MWh} / 950 = 13,7$ hectare. Met 24 hectare zonnepark en nog wat grootschalig zon op dak tot 2030 extra wordt het RES-doel dus behaald.

17. Wat zijn de conclusie van de evaluatie van de informatieavond voor park 1 en 2?

Dit is door een extern bureau geëvalueerd en kan worden gedeeld. De omgevingsdialoog was in de basis goed doorlopen met een aantal aandachtspunten. De resultaten van de eerste twee dialogen met uitkomst zijn ook op de raadspagina terug te vinden.

Aanvullend: https://sint-michielsgestel.raadsinformatie.nl/modules/1/Ingekomen%20stukken/view?month=7&year=2024&week=all&module_filter%5Bselect%5D%5B45%5D=none&module_filter%5Brange%5D%5B7%5D%5Bdata_type%5D=datettime&module_filter%5Brange%5D%5B15%5D%5Bdata_type%5D=datettime&module_filter%5Brange%5D%5B47%5D%5Bdata_type%5D=datettime§ion= (ingekomen stuk 164)

18. Wat is de toekomstige visie van dit gebied, langjarig gezien?

Dat is best een brede scope (*omvang/werkgebied*). Deze maand ligt de omgevingsvisie voor in de gemeenteraad. Wat we waar in onze gemeente willen tot 2040, in grote lijnen. Dit wordt ook onderzocht en getoetst door een onafhankelijke MER commissie. Het gebied is een beetje een lappendeken. De provincie Brabant staat bekend als mozaïek. Dat betekent heel veel kleine deelgebieden gemengd door elkaar. Uit de historie is dit zo ontstaan. De visie volgt het beleid dat is vastgesteld en soms is de visie leidend voor nog vast te stellen beleid. Soms worden ze parallel opgesteld (beleid en visie).

19. Hoe is de situering van het zonnepark tot stand gekomen? Volg je de markt of heb je zelf beleid als gemeente?

Wij hebben een visie zon en wind geschreven. Die is vervolgens aan de gemeenteraad voorgelegd. Hierin is aangegeven wat wel en niet wenselijk is. Hier mag het wel en hier mag het niet. En als er dan zonnevelden komen moeten ze voldoen aan de criteria. Uiteindelijk is het aan de initiatiefnemers een plek uit te kiezen.

20. Wat heeft de gemeente onderzocht op mogelijkheden voor het inzetten van gemeentegrond?

De gemeente heeft beperkte gronden. Veel hiervan zijn langdurig verpacht. Daarnaast heeft de gemeente ook een woningbouwopgave. Hierom worden gemeentelijke gronden niet ingezet voor zonneparken.

Aanvulling gemeente: Voor openstelling van de tender is wel onderzocht of we geen eigen gronden van enige omvang (vanaf 6 hectare om enigszins rendabel te zijn) konden inbrengen. Doordat de gemeente nauwelijks grondposities heeft, zijn deze niet beschikbaar en is er dus ook niet voor gekozen om deze beschikbaar te stellen.

21. Wat vindt de Gasunie van deze plannen?

Kronos: Gasleidingen komen vaker voor in zonneparken. Er dient hiervoor een strook vrijgehouden te worden van vijf meter aan weerszijden van de buis. Hierover wordt overleg gepleegd met Gasunie. Het plaatsen van bouwwerken op de leidingstrook is niet toegestaan, echter struweelgroen of kruidenrijk grasland zijn wel toegestaan.

22. Is de omgevingsvergunning voor bepaalde of onbepaalde tijd?

Bepaalde tijd, voor 25 jaar maximaal.

23. Hoe kunnen wij dit tegen houden?

In deze omgevingsdialoog kunt u dit niet tegenhouden. Er is een mogelijkheid een zienswijze in te dienen of schriftelijk bezwaar te maken op de vergunning.

PRESENTATIE KRONOS

De presentatie van Kronos Solar wordt kort gehouden vanwege de beperkte tijd die nog beschikbaar is. De centrale vraag die gesteld wordt is: "Wat is het beste ontwerp voor een zonnepark op deze locatie?". Er wordt een toelichting gegeven op de opbouw van een zonnepark in het algemeen, en wat daar allemaal bij komt kijken aan elementen en regelgeving. Vervolgens wordt gekeken naar het huidige ontwerp van het zonnepark Werststeeg, waarbij wordt aangegeven dat dit ontwerp nog niet vastligt maar met de omgeving wordt besproken.

Zie bijlage 2 voor de presentatie.

RUIMTE VOOR BEHANDELEN VRAGEN AAN KRONOS

24. Hoe ziet het struweel eruit? Met bomen of enkel struiken?

Vrij algemeen struweel, geen bomen in basis, wel zoveel mogelijk inheems. In overleg met wensen omgeving.

24.1 Hoe hoog wordt het struweel?

Dit hangt af van het beheer, waarover afspraken kunnen worden gemaakt. Over het algemeen wordt het struweel op 3-5 meter hoogte beheerd, zodat het hekwerk en paneelveld netjes wordt afgeschermd.

24.2 Hoelang duurt het voor het 3 meter hoog is?

Dit is afhankelijk van plantsoort, grondsoort en weersfactoren. Soms is dit 2 jaar, soms 4 tot 5 jaar. Wel wordt er in basis voldoende rekening gehouden met een goede mix. Wintergroen en geen wintergroene beplanting.

25. Hoe zit het met reflectie?

De reflectie van zonnepanelen is zeer beperkt, vergelijkbaar met een wateroppervlak. Ze zijn juist gemaakt om zon op te nemen en niet te reflecteren. Zonnepanelen worden hierom ook langs snelwegen en vliegvelden gelegd.

Aanvullend: Zonnepanelen reflecteren minder dan een wateroppervlak.

25.1 Zijn jullie panelen anders dan op dak?

Er worden andere panelen gebruikt in het zonnepark, maar er is geen verschil in reflectie bekend.

Aanvullend: De technologie ontwikkelt zich constant, en zonnepanelen worden steeds efficiënter, mede doordat de reflectie verder wordt beperkt. Het is op dit moment nog niet bekend welke panelen op het zonnepark gebruikt zullen worden, maar het zou goed mogelijk zijn dat deze minder reflecteren dan panelen die nu reeds op daken liggen.

26. 50% participatie. Hoe werkt dat voor de gemeente?

De inrichting van de financiële participatie komt in een later stadium aan de orde. Pas als het ontwerp helder is en de gehele financiering rond is kunnen concrete uitspraken worden gedaan over de verschillende mogelijkheden voor financiële participatie. Wel zijn we in gesprek met de lokale energie coöperatie (EC) Dommelstroom om dit samen op te zetten.

Vooraf kunnen we wel inventariseren welke vorm van financiële participatie wenselijk kan zijn. In basis kan dit via aandelen met een plaatselijke of nog op te richten EC. Obligaties zijn eveneens een optie. Daarnaast kan er ook worden gekozen voor een omgevingsfonds.

26.1 Maar het leeft toch niet, participatie?

Het kan ook een keuze zijn niet direct te participeren middels aandelen. Dan biedt bijvoorbeeld het omgevingsfonds een route zodat de omgeving toch profiteert.

26.2 Omgevingsfonds, wie vallen daar dan in? Wat is de omgeving?

Aanvullend: Er is nog geen besluit genomen over het Omgevingsfonds en wie daar precies onder vallen.

26.3 Hoe weten we of geld uit een Omgevingsfonds ook echt in de buurt terecht komt?

De omgeving kan ook een eigen fonds oprichten, zo weet je dat het geld in de eigen omgeving blijft.

26.4 Dommelstroom is toch niet actief in de buurt?

Dommelstroom is actief in de gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel.

26.5 Waarom stap je hierin als initiator als niet alle kosten al helder zijn.

Dat is het risico dat je neemt. Maar wij denken dat het haalbaar is op basis van onze eigen ervaring.

27. Bestaat er een kans dat het niet door gaat (financieel)

Dat kan, we kunnen er uiteindelijk ook voor kiezen om geen vergunning in te dienen.

28. Wanneer verwachten dat Enexis het net heeft verzwaard?

Het is voor ons op dit moment niet duidelijk wanneer Enexis in staat zal zijn om het zonnepark aan te sluiten. Uitvraag bij Enexis levert hierover geen eenduidige antwoorden op. Enexis beheert het netwerk in de grond, Tennet boven de grond. Enexis verwijst vaak naar Tennet, daar waar de congestie in de basis zit. De oplostermijn is naar verwachting niet eerder dan 2026/2028. Parallel lopen er ook innovatieve oplossingen van batterijopslag binnen het netwerk van Tennet.

28.1 En bouwen jullie al eerder of pas erna?

Kronos bouwt pas wanneer de aansluiting concreet is. Dit kan mogelijk ook parallel lopen. Idealiter is het zonnepark klaar op het moment dat de kabel van Enexis is gelegd, zodat het zonnepark direct stroom kan gaan exporteren.

28.2 Kunnen zonneparken ook uitgezet worden?

Het is mogelijk om afspraken te maken met Enexis voor het uitschakelen mits noodzakelijk om netcongestie te minimaliseren. In de nieuwe SDE++ is als eis gesteld dat men maar de helft van het vermogen van het park mag leveren op het piekmoment. Wij worden zo indirect verplicht batterijen te plaatsen om dit af te vangen. Dus de helft opslaan op de piek en vervolgens levering in het dal moment. Dit gaat om 2 à 3 containers binnen het park. Deze moeten nog worden toegevoegd in het plan, daar dit toen nog niet als oplossing was meegenomen.

28.3 Heeft het zonnepark invloed op mijn eigen panelen op het dak?

Een zonnepark wordt aangesloten op midden- of hoogspanning. Zon op dak betreft laagspanning. Deze congestie staat los van elkaar. De komst van het zonnepark heeft dus geen invloed op particuliere zonnepanelen.

29. Hoe zit het met geluid?

Het enige onderdeel van het zonnepark dat geluid maakt zijn de ventilatoren in de transformatoren en batterijen. Op warme dagen zullen deze aanslaan om de apparatuur te koelen. Om hier rekening mee te houden worden deze installaties op enige afstand van woningen geplaatst. Dit is in het plan ook terug te zien.

Aanvullend: Transformatoren dienen, in verband met geluidsproductie, op minimaal 50 meter van woningen te staan. Voor batterijen is dit niet specifiek geregeld en een beslissing van het bevoegd gezag. Gezien de vergelijkbare geluidsproductie is het logisch om voor batterijen dezelfde afstand aan te houden.

29.1 Er staan geen transformatoren bij de woning van de grondeigenaar?

De locatie van de transformatoren kan worden veranderd, maar richtlijnen voor afstanden moeten wel gevolgd worden.

Aanvullend: De woning in het zonnepark is niet van de eigenaar, maar van diens moeder. Dit is op dit moment één van de dichtstbijzijnde woningen ten opzichte van de transformatoren.

30. Hoe lang krijgen jullie de vergunning?

Vergunning is voor 25 jaar. Conform afspraken met grondeigenaar en gemeente (afwijking bestemmingsplan van maximaal 25 jaar).

31. Hoe zit het met het afbreken van het zonnepark?

Het afbreken van het zonnepark gebeurt na 25 jaar. Om te garanderen dat dit financieel mogelijk is wordt een ontmantelingsborg op een derdenrekening gestort. Dit staat ook opgenomen in de overeenkomst met de grondeigenaar en in de anterieure overeenkomst die we met de gemeente sluiten.

31.1 Stel dat jullie failliet gaan?

Dan is er nog steeds een derdenrekening voor de ontmantelingsborg. Echter zal de financier inspringen daar het zonnepark nog inkomsten zal genereren. Er zijn tot heden geen voorbeelden van failliete zonneparken. Op het moment dat het zonnepark wordt gebouwd zijn alle langlopende afspraken en geldstromen zoveel als mogelijk geborgd om dit juist uit te sluiten. Een nieuwe partij zal deze afspraken eveneens moeten nakomen.

32. Waar hebben we het over bij biodiversiteit op een zonnepark?

Het verbeteren van de biodiversiteit binnen een zonnepark wordt op verschillende manier gedaan. Langs de sloten die door het veld lopen worden natuuroevers aangelegd die zorgen voor de vergroting van biodiversiteit en verbetering van de waterkwaliteit. Hierin is ook een landelijke opgave waarbij wordt aangesloten. Ook de vele meters nieuwe groenaanplant rond het park draagt bij aan biodiversiteit doordat nest- en broedgelegenheid voor vogels ontstaat. Waardplanten voor vlinders kunnen in het struweel worden opgenomen. Uiteindelijk zorgen al deze maatregelen voor meer biodiversiteit dan een monocultuur landbouwperceel. Kortom, het zorgt voor meer leven binnen het zonnepark.

Vanuit de nieuwe SDE++ is er ook een monitoringsplicht om de biodiversiteit in stand te houden, met verplichtingen tot aanpassingen in het beheer wanneer blijkt dat de biodiversiteit achteruit gaat.

32.1 Is er onderzoek gedaan naar de bestaande natuur?

Er is een zogenaamde quickscan uitgevoerd om de aanwezige flora en fauna in beeld te brengen. Er zijn geen beperkingen voor dassen in het gebied geconstateerd. Op de planlocatie zelf zijn er geen sporen gevonden. Los van alle bedreigingen kan een zonnepark juist ook voor veel soorten een verbetering zijn. Het leefgebied van soorten kan worden verbeterd door het opnemen van maatregelen binnen het plan.

32.2 Wat is een quickscan?

Dit is de term die binnen ecologisch onderzoek wordt gebruikt voor een eerste ecologische analyse van het gebied. Het bestaat uit een veldbezoek en een bureauonderzoek, waar vervolgens een rapport van wordt gemaakt.

32.3 Op mijn percelen zie ik wel degelijk dassensporen, dus er zitten dassen in het gebied. Waarom komt dat in de quickscan dan niet naar voren?

Aanvullend: Er zijn wel dassen in de omgeving aanwezig, maar door het ontbreken van reliëf en schuilmogelijkheden is de locatie ongeschikt als vaste rust- of voortplantingsplaats voor dassen.

32.3 Waarom wordt niet aan omwonenden gevraagd welke soorten er leven in het gebied?

De procedure die geldt voor ecologisch onderzoek is om een quickscan te laten uitvoeren, waarna eventueel vervolgonderzoek wordt gedaan. Dit is wat vanuit beleid van ons wordt gevraagd. Het is niet gebruikelijk om omwonenden te vragen wat er leeft, simpelweg omdat zij geen ecologen zijn. Wanneer de omgeving het belangrijk vindt dat deze lokale kennis wordt meegenomen, zullen we overwegen dit te doen.

32.4 Er gaat allemaal natuur af. Dassen kunnen er niet doorheen, reeën, vossen enz.

Reeën kunnen inderdaad niet meer op dit veld lopen. Voor kleinere zoogdieren is het zonnepark nog wel als foerageergebied te gebruiken doordat we het hekwerk op 10cm van de grond plaatsen. Dieren kunnen er dan onderdoor. Specifiek voor de das geldt dat ze zijn eigen wissels kan graven en op het veld kan blijven foerageren.

Aanvullend: De afweging die vanuit wetgeving moet worden gemaakt is of de komst van het zonnepark een onevenredig grote afbreuk doet aan het leefgebied van een soort. Wanneer een soort in de omgeving bijvoorbeeld 1000 hectare leefgebied heeft, dan zorgt het ontnemen van 8 hectare niet voor een onevenredig grote afbreuk; er blijft nog voldoende leefgebied over. Is dit niet het geval dan moeten mitigerende maatregelen worden genomen. De te nemen maatregelen zijn per soort verschillend. Omdat een zonnepark een rustgebied is (het wordt zelden door mensen bezocht en er is nauwelijks geluid) is het voor veel diersoorten niet ingewikkeld om te mitigeren.

32.5 Het interesseert Kronos niet wat de biodiversiteit daar doet. Jullie hebben enkel een verplichting om een ecologisch onderzoek te doen. Dan wordt er een snel onderzoekje gedaan, en dat is het dan. Er wordt niet gekeken naar de kwaliteit.

Een quickscan is, ondanks de naam, geen snel en onzorgvuldig onderzoek. Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk en gerenommeerde partij, Sweco, een van de grootste in Nederland. Daarnaast heeft ook de ecooloog uit de tender beoordelingscommissie hiernaar gekeken. Wij zijn geen ecologen. Wie zijn wij dan om die resultaten in twijfel te trekken?

33. Wat voor recreatie is er bij een zonnepark?

In het huidige ontwerp is recreatie ingetekend bij de entree van het zonnepark. Hier staan bankjes, fiets-oplaadpunten en eventueel informatiepanelen waarop bijvoorbeeld informatie over de opwek van het zonnepark of de omgeving kan worden geplaatst.

33.1 Daar komen alleen maar hangjongeren op af

Dat is precies waarom we jullie vragen om wensen en ideeën voor dit ontwerp. Wanneer de buurt deze recreatie hier niet wil, dan kunnen we deze uit het ontwerp halen.

34. Wat zijn de volgende stappen voor Kronos?

Wij gaan de verschillende vragen en opmerkingen van vanavond inventariseren en waar nodig aanvullende beantwoording geven. Daarnaast zullen we kijken wat we met de verschillende opgehaalde belangen gaan doen. Een voorbeeld daarvan zou kunnen zijn om te bekijken of we lokale kennis over de ecologie willen meenemen in het onderzoek.

AFSLUITENDE OPMERKINGEN KRONOS SOLAR

Niet iedereen vindt het interessant om over dit onderwerp mee te spreken. Wilt u wél op de hoogte blijven, stuurt u ons dan een mail met uw naam en adres, dan voegen wij u toe aan onze lijst. Bij vertrek ontvangt u straks nogmaals een document met onder andere onze gegevens daarop.

VERZAMELDE OPMERKINGEN TIJDENS DE AVOND

- Waarom in een landschappelijk gebied? Je ziet het van alle kanten, als een soort industrieterrein. We zien niet meer wat we vroeger zagen. We zijn er niet blij mee.
- Ik zie geen enkel draagvlak bij niemand in de zaal en wil de gemeente vragen en ook Kronos, denk nou eens even na wat je aan het doen bent. Er is geen enkele voeding om dit door te zetten, alleen maar een hoop weerstand.
- Je gaat hier over de inrichting praten, terwijl er helemaal nog geen draagvlak is.
- Waarom spreken we hier over een park terwijl wij geen park willen?

AFSLUITENDE OPMERKINGEN VANUIT HET PUBLIEK

- “Ik wil graag dat er aandacht besteed wordt aan hoe de kwaliteit is van de landbouwgrond na het zonnepark”
- “Mijn aanwezigheid, en ik denk dat dat ook voor anderen geldt, wil niet per definitie zeggen dat er draagvlak is”
- “Sluit ik mij bij aan”
- “Kijk gemeente ff, kijk nou wat er hier speelt, wat er loopt, he. Dit is even een extra toelichting van jullie, allemaal prima, maar de stap daarvoor: er is geen draagvlak. Kijk daarnaar met de gemeente en doe daar je voordeel mee.”
- “Ik ben benieuwd, en geef dat dan in je mail terug, wat de vervolgstappen zijn in de participatie. Hoe ga je die verdieping in de participatie aanbrengen?”

EINDE

- Bij het uitgaan hebben mensen een informatieblad meegekregen (bijlage 3) met daarop de vervolgstappen van het project en contactgegevens van Kronos Solar.
- Bij de volgende bijeenkomst zullen alleen uitnodigingen worden verstuurd aan de mensen die hebben aangegeven op de hoogte gehouden te willen worden.

BIJLAGEN

- Bijlage 1-Presentatie Gemeente
- Bijlage 2-Presentatie Kronos Solar
- Bijlage 3-Informatieflyer
- Bijlage 4-Voortgangsrapportage RES NOB

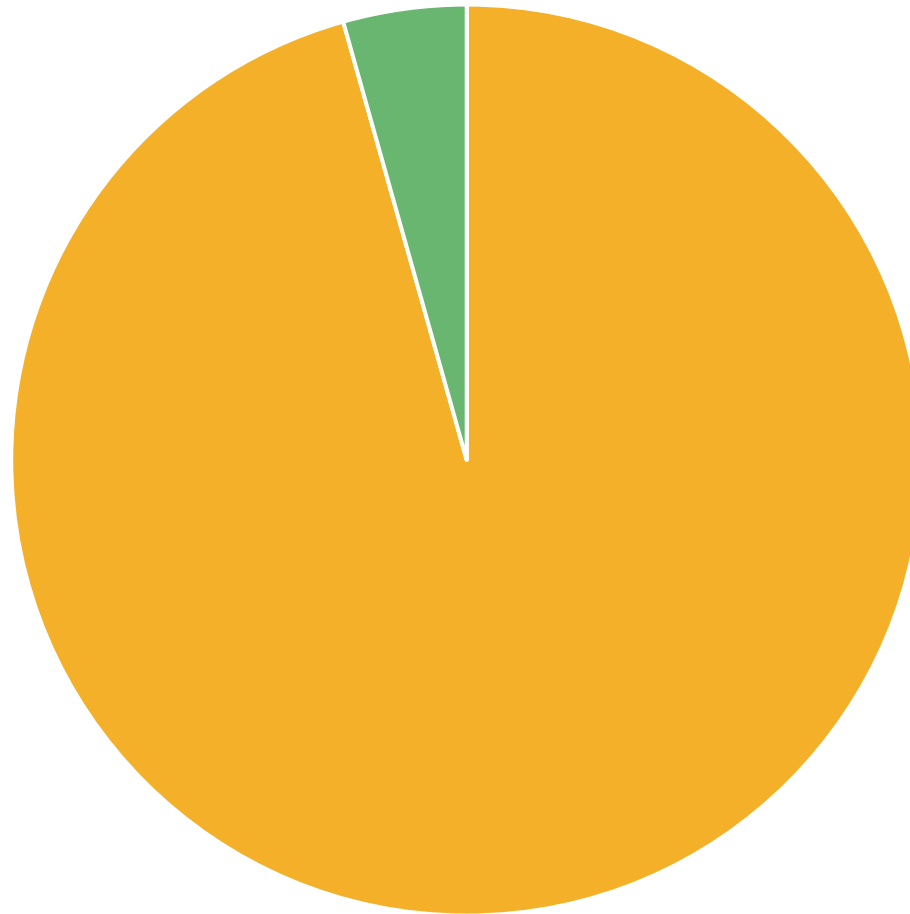

**Aftrap omgevingsdialogoog
zonnepark aan de Werststeeg**

- De opwekpgave
- Zonneladder
- Tender
- Tendercriteria
- Vervolgproces

Opwekopgave Nederland en regio tot 2030

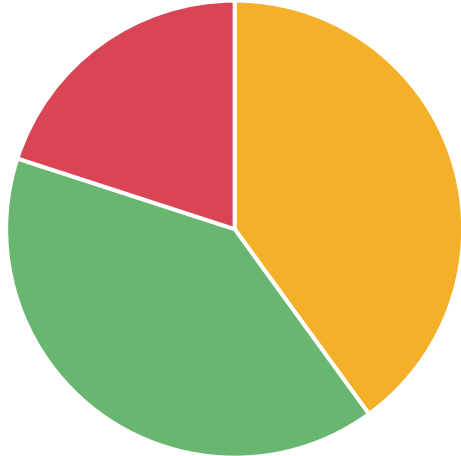
(vertrekpunt)
Opwekopgave RES NOB

■ 30 RES regio's in Nederland ■ Regio Noordoost Brabant

- Klimaatakkoord van Parijs: energietransitie.
- Opgave voor gemeenten: 35 TWh duurzame energie opwekken.
- Regio NOB: 1,6 TWh , gemeente SMG: 0,04 TWh.
- Medio 2025 de opgave vergund.
- Volgens bestuursakkoord 2022-2026 geen windmolens in de gemeente tot 2030.
- Zon op dak op (particuliere) woningen 'achter de meter' telt mee voor de energiebesparingsopgave.

Verhouding zon op dak/zon op land

- grootschalig zon op dak gerealiseerd 2030
- 1e en 2e zonnepark uit voorkeursvolgorde
- 3e en 4e zonnepark uit voorkeursvolgorde

- 40% grootschalig zon op dak, zon op land dus noodzakelijk.
- Gemeente volgt de (aangescherpte) voorkeursvolgorde zon.
- Als we de 24,3 hectare zonneparken uit de tender realiseren halen we de opwekopgave binnen de RES.

Tender zonneparken gemeente Sint-Michielsgestel

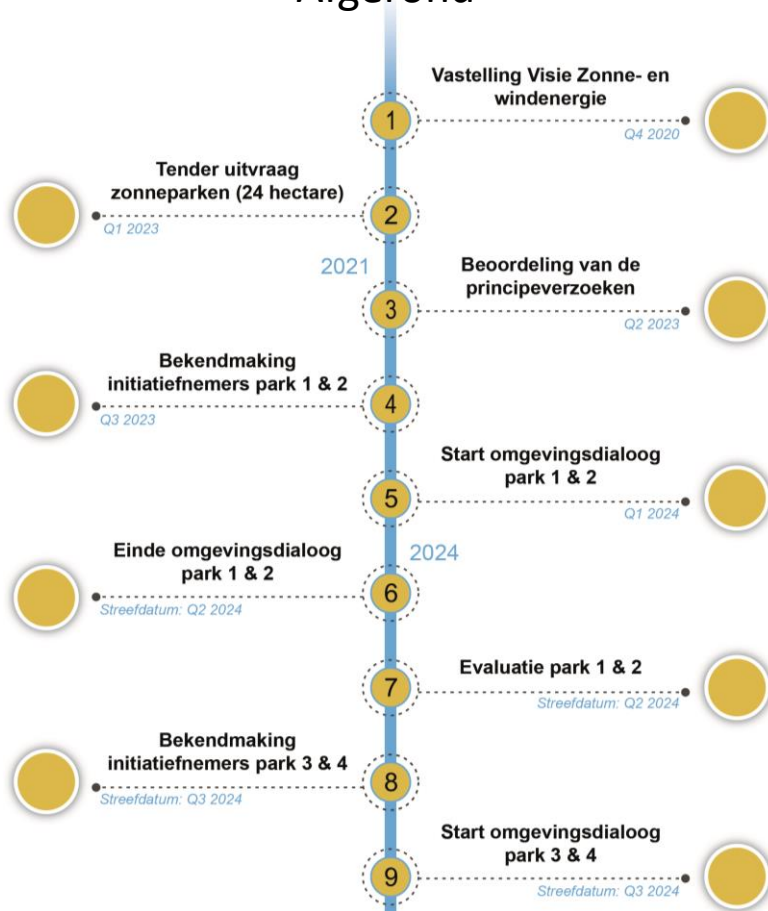
- In december 2020 is de visie zonne- en windenergie door de gemeenteraad vastgesteld: zonneparken via een tender.
- Tender gaf ons de mogelijkheid om méér eisen te stellen aan de zonneparken (bovenop ruimtelijke regelgeving).
- Initiatiefnemers (ontwikkelaars en/of grondeigenaren) in onze gemeente konden zich voor deze tender inschrijven.
- 7 initiatieven ingediend voor in totaal 36 hectare aan zonneparken.
- Beoordeling door een onafhankelijke commissie zonneparken.
- Principeverzoeken 4 zonneparken door de gemeenteraad goedgekeurd. (samen 24,3 hectare). Eis van de raad: eerst de omgevingsdialogen voor de eerste 2 zonneparken starten (14 hectare). Na evaluatie omgevingsdialogen start volgende 2 zonneparken (10 hectare).

criterium	Omschrijving
1	De borging van de ruimtelijke kwaliteit van het zonnepark
2	Welke manier de omgeving participeert in het project.
3	Toename van de biodiversiteit op en direct nabij de projectlocatie.
4	De maatschappelijke kosten voor inpassing op het elektriciteitsnetwerk.
5	Toename toeristische en recreatieve waarde
aanvullend	Invulling van de waterbergingsfunctie in een gebied met een waterbergingsopgave

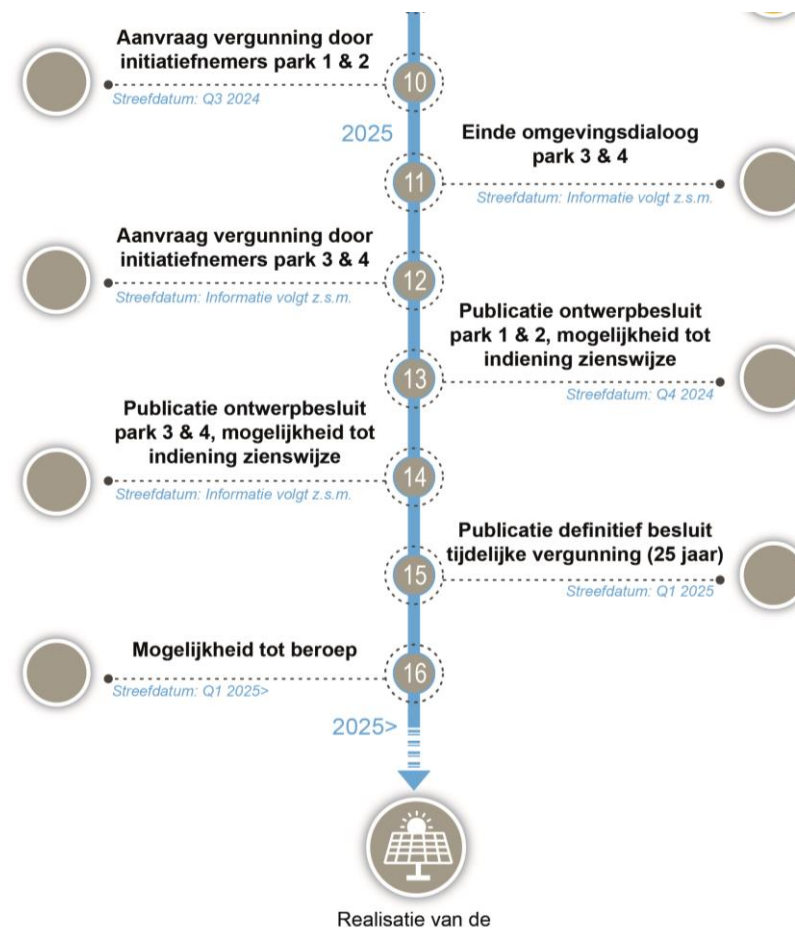
In de tender kregen zoekgebieden waar verstedelijking afweegbaar is voorrang boven het overig landelijk gebied (conform aangescherpte voorkeursvolgorde zon).

Er zijn echter geen principeverzoeken ingediend die gelegen zijn binnen deze zoekgebieden.

Afgerond

Komend

Vragen?

duurzaamheid@sint-michielsgestel.nl

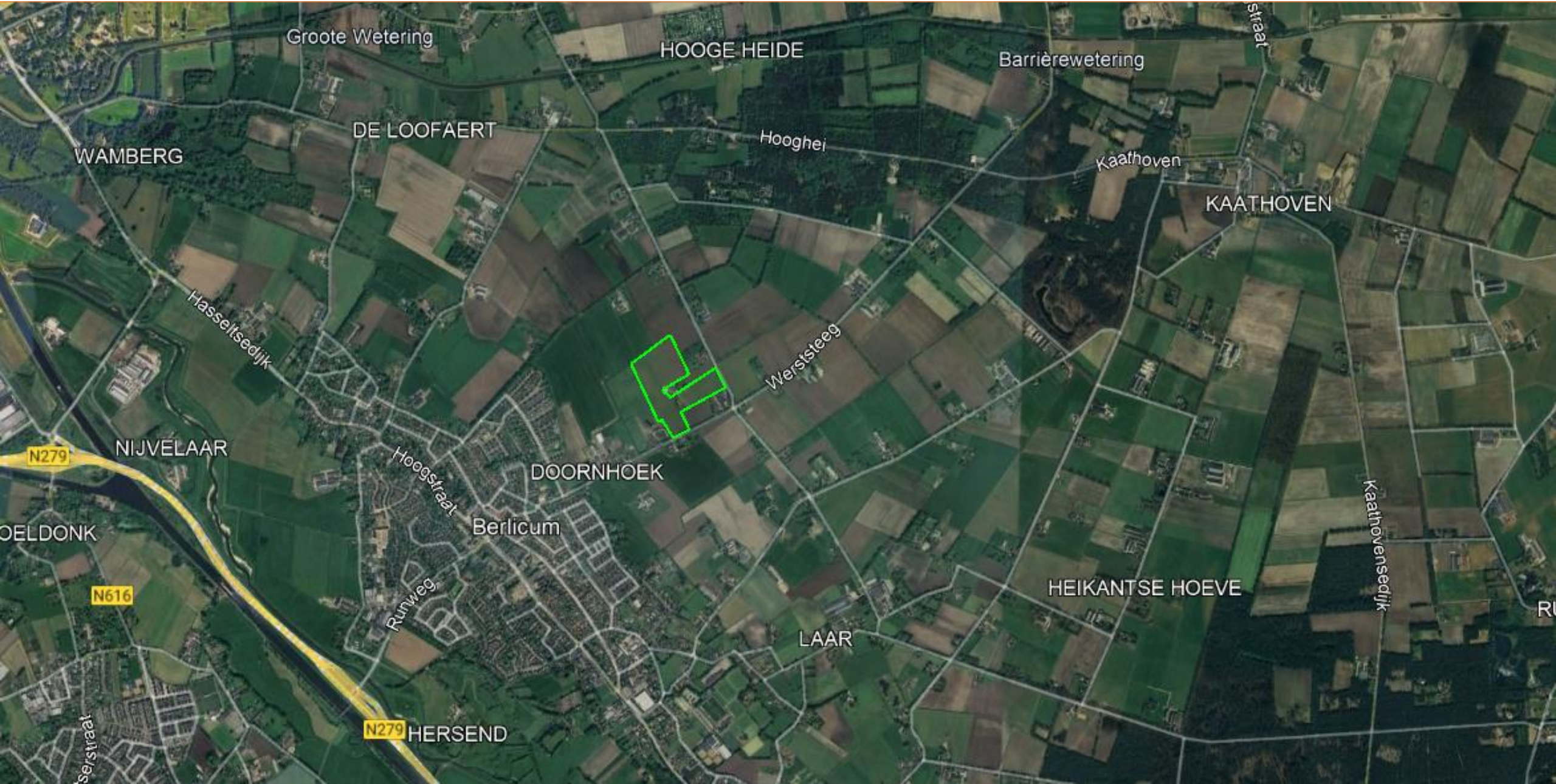
St-M
Sint-Michielsgestel

Informatieavond Zonnepark Werststeeg *11.09.2024*

Wat is het beste ontwerp voor een zonnepark op deze locatie?

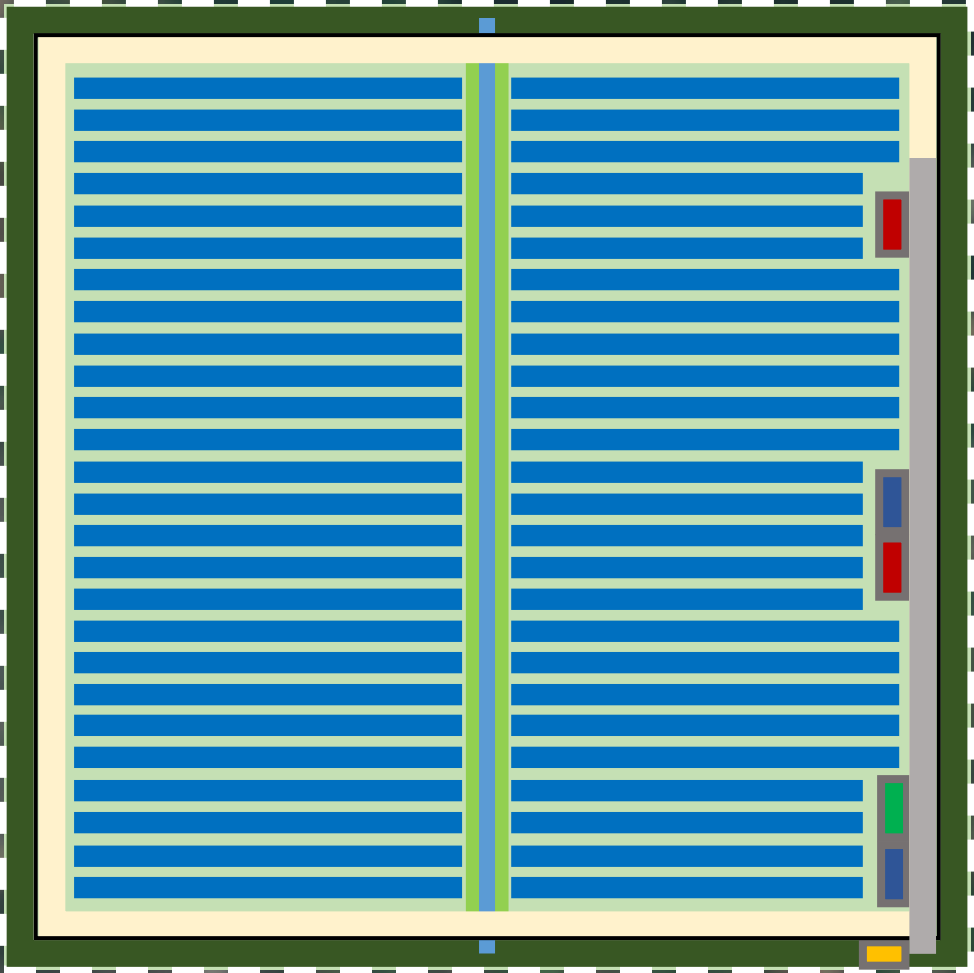
Inleiding: Het plangebied

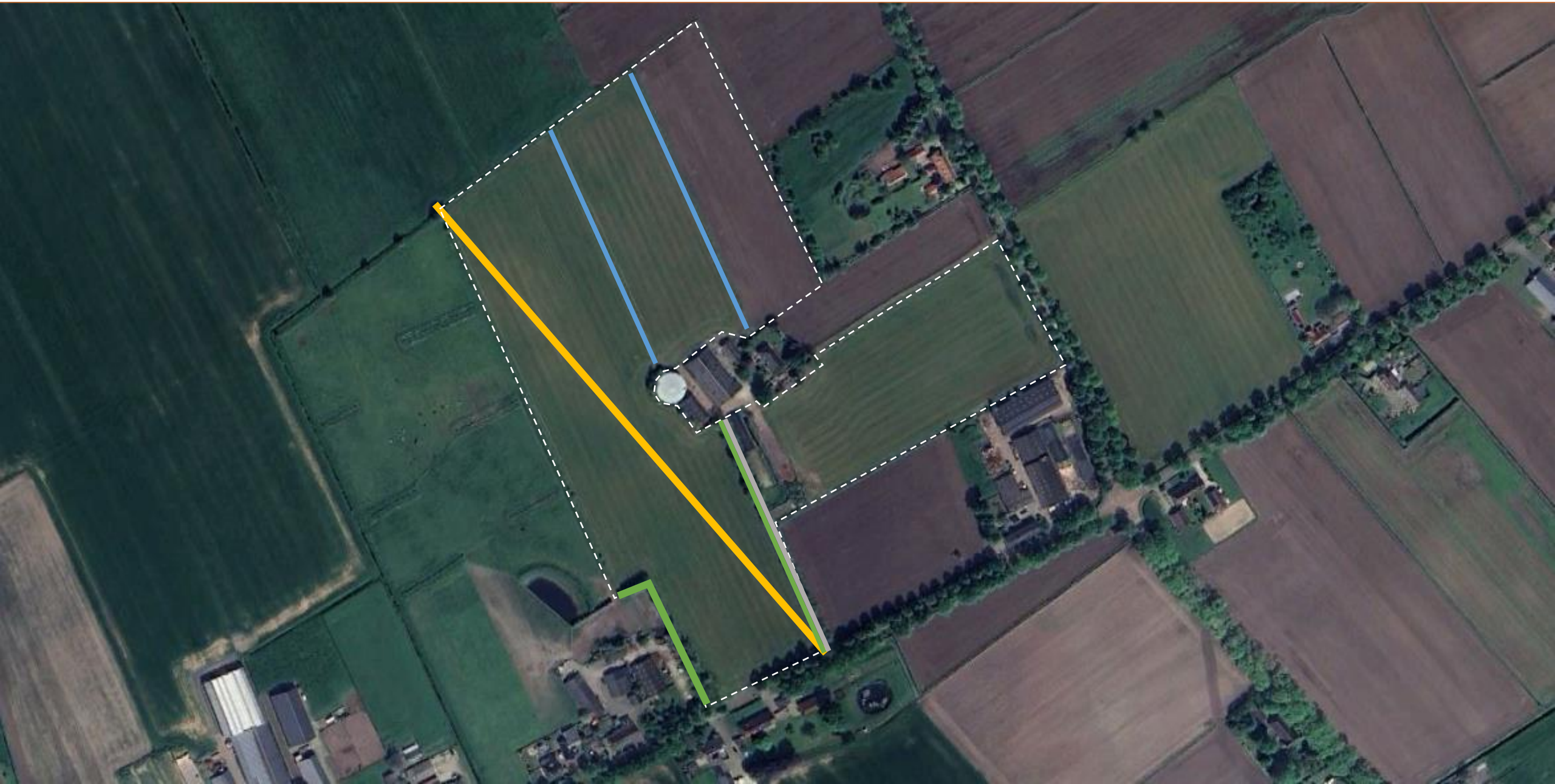
Inleiding: Het plangebied

Inleiding: Schematische weergave zonnepark

Inleiding: Opzet ontwerp

Inleiding: Opzet ontwerp

Technisch noodzakelijk

- Zonnepanelen (10MWp)
- Transformatoren
- Inkoopstation (bij entree)
- Batterijen
- Container reserveonderdelen
- Container besturingssysteem
- Interne weg
- Onderhoudsstroken
- Geen panelen op leidingstrook

Beleidsmatig noodzakelijk

- Versterking biodiversiteit
- 25% afstand paneelrijen (SDE++)
- Maatregelen Steenuil

Optioneel

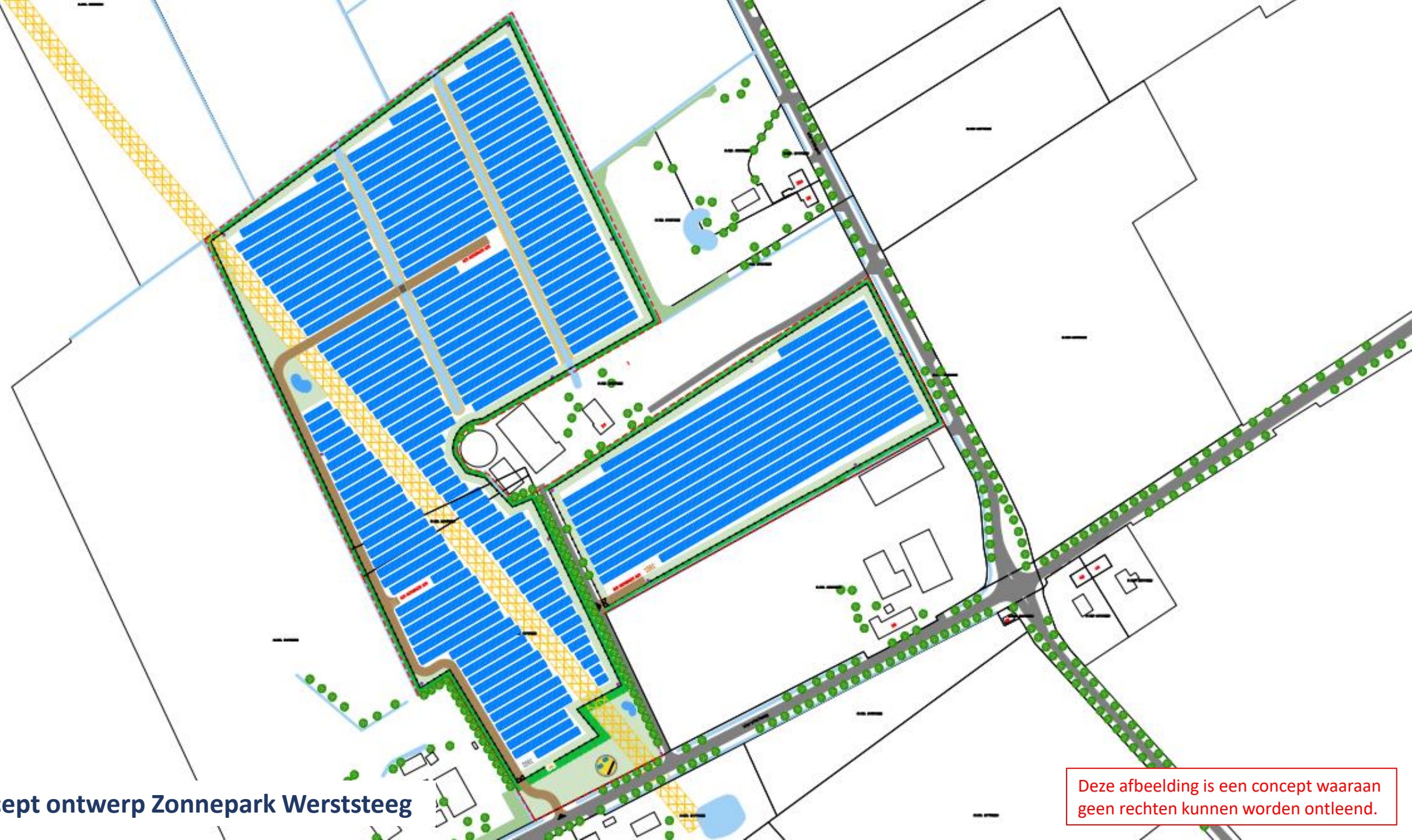
- Visuele afscherming
- Waterberging
- Recreatie
- Informatievoorziening

Beheer

- Geen kunstverlichting
- Groenonderhoud
- Schapenbegrazing
- Monitoring
 - Bodem
 - Water
 - Ecologie

Concept ontwerp Zonnepark Werststeeg

Deze afbeelding is een concept waaraan geen rechten kunnen worden ontleend.

An aerial photograph of a solar farm. The image shows rows of blue photovoltaic panels connected by yellow metal inverters. The panels are arranged in a grid pattern, and the inverters are spaced out along the rows. The background shows green trees and a clear sky.

4. Vraag en antwoord

An aerial photograph of a solar farm. The solar panels are arranged in a grid pattern, with blue photovoltaic cells and yellow inverters. The panels are tilted at an angle. The surrounding area includes green trees and a sandy or light-colored ground. A semi-transparent dark blue horizontal bar is overlaid across the middle of the image, containing the text '5. Ontwerp' in white.

5. Ontwerp

An aerial photograph of a rural landscape, showing a mix of green fields, brownish-purple fields, and clusters of trees. The image is slightly blurred and has a dark, semi-transparent overlay. The text is centered in white.

Wat is het beste ontwerp voor een zonnepark op deze locatie?

Ontwerp

Technisch noodzakelijk

- Zonnepanelen (10MWp)
- Transformatoren
- Inkoopstation (bij entree)
- Batterijen
- Container reserveonderdelen
- Container besturingssysteem
- Interne weg
- Onderhoudsstroken
- Geen panelen op leidingstrook

Beleidsmatig noodzakelijk

- Versterking biodiversiteit
- 25% afstand paneelrijen (SDE++)
- Maatregelen Steenuil

Optioneel

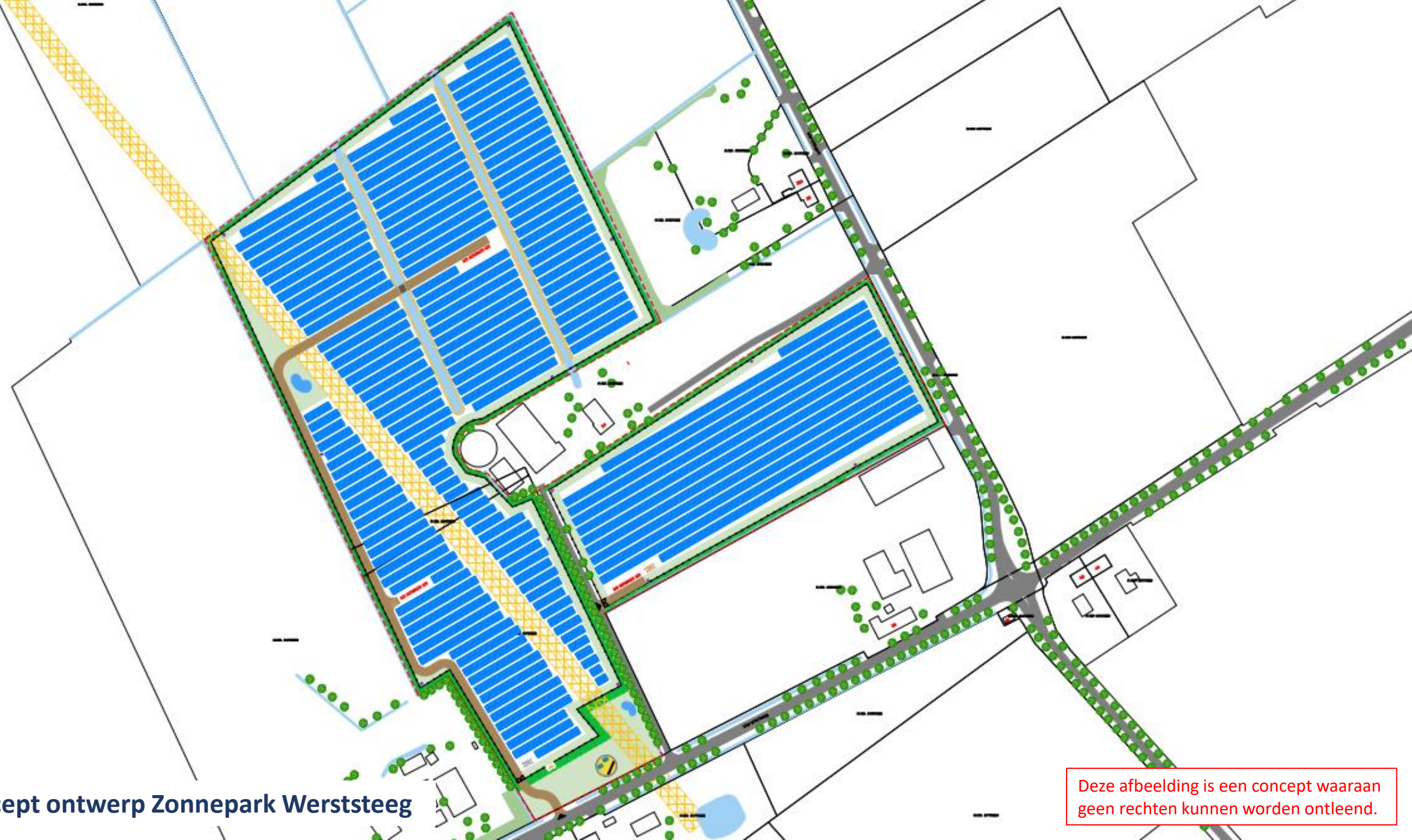
- Visuele afscherming
- Waterberging
- Recreatie
- Informatievoorziening

Beheer

- Geen kunstverlichting
- Groenonderhoud
- Schapenbegrazing
- Monitoring
 - Bodem
 - Water
 - Ecologie

Concept ontwerp Zonnepark Werststeeg

Deze afbeelding is een concept waaraan geen rechten kunnen worden ontleend.

Concept ontwerp Zonnepark Werststeeg (detail)

Deze afbeelding is een concept waaraan geen rechten kunnen worden ontleend.

Concept ontwerp Zonnepark Werststeeg (detail)

Deze afbeelding is een concept waaraan geen rechten kunnen worden ontleend.

An aerial photograph of a solar farm. The solar panels are arranged in a grid pattern, with blue photovoltaic cells and yellow inverters. The panels are tilted at an angle. In the background, there are green trees and a clear sky. A semi-transparent dark blue banner is overlaid on the left side of the image, containing the text "6. Afsluiting".

6. Afsluiting

Afsluiting

Vervolg

- Verzamelen belangen bij andere belangenpartijen
- Evaluatie en verwerking van belangen in planontwerp
- Nieuwe bijeenkomst met terugkoppeling voor mensen die hebben aangegeven op de hoogte te willen blijven over dit project

Op de hoogte blijven?

Wilt u op de hoogte worden gehouden van dit project? Stuur u dan een mail met uw naam en adres aan Roald Blijleven.

Projectmanagers Kronos Solar

Roald Blijleven	roald.blijleven@kronos-solar.com	06 2488 1722
Dirk-Jan Klein	dirk-jan.klein@kronos-solar.com	06 3647 8461

Projectwebsite

www.zonnepark-werststeeg.nl

Einde

Informatieavond Zonnepark Werststeeg

Zonnepark Werststeeg: Informatie flyer

Vervolg

Sept-Okt '24	Verzamelen belangen bij andere belangenpartijen
Oktober '24	Evaluatie en verwerking van belangen in planontwerp
Okt-Nov '24	Bijeenkomst met terugkoppeling gewijzigde planontwerp
November '24	Vergunningaanvraag
Juni '25	Afgifte vergunning
Sept-Dec '25	SDE++ subsidieronde
Feb '26	Bijeenkomst financiële participatie

Op de hoogte blijven?

Wilt u op de hoogte worden gehouden van dit project?
Stuurt u dan een mail met uw naam en adres aan Roald Blijleven.

Vragen of opmerkingen?

Heeft u vragen of opmerkingen?
Stuurt u dan een mail naar één van onze projectmanagers.

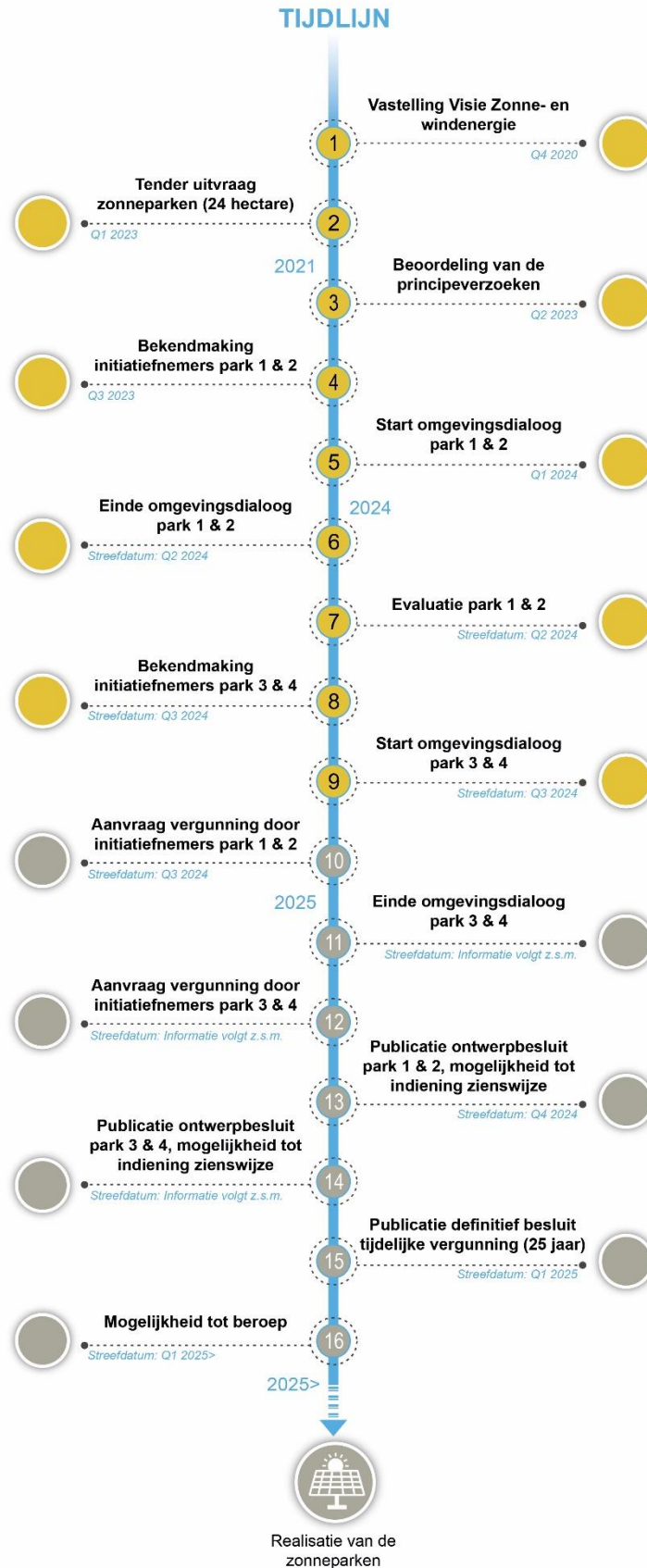
Projectmanagers Kronos Solar

Roald Blijleven	roald.blijleven@kronos-solar.com	06 2488 1722
Dirk-Jan Klein	dirk-jan.klein@kronos-solar.com	06 3647 8461

Projectwebsite

www.zonnepark-werststeeg.nl

PROCESOVERZICHT ONTWIKKELING ZONNEPARKEN

11 september 2024

Aan : Raden van de RES Noordoost Brabant
Onderwerp : 5^e monitor voortgang RES NOB (v20240911)

Geachte raadsleden,

Eind juni heeft de Stuurgroep Regionale Energiestrategie Noordoost Brabant (Stuurgroep) de gevraagde gegevens over de voortgang van de opwek opgave ingediend bij Nationale Programma RES (NPRES). Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u met de 5^e monitor over de voortgang van de opwek- en besparingsopgave. Daarnaast informeren wij u over enkele besluiten die de stuurgroep genomen. Vorig jaar hebben we met de voortgangsrapportage '[Samen vaart maken](#)' zowel de kwalitatieve als kwantitatieve voortgang in de regio gerapporteerd aan NPRES, dit jaar hebben we alleen kwantitatieve gegevens aan hoeven leveren.

Aanleiding

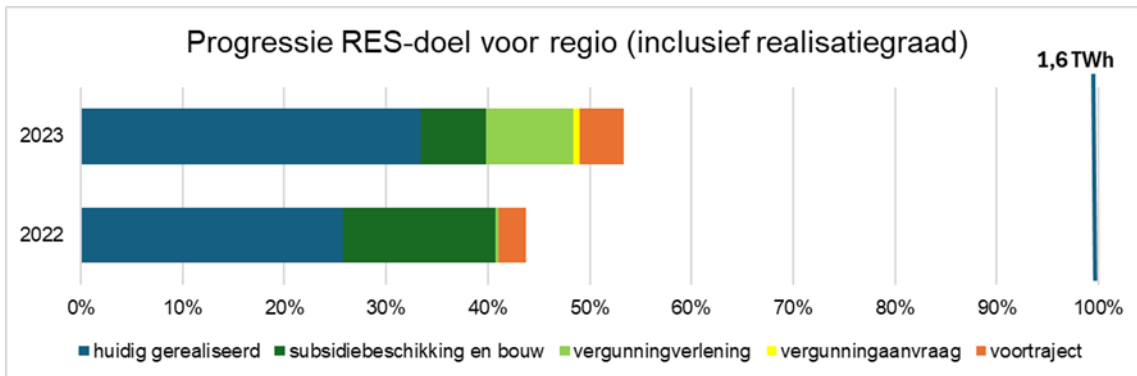
In 2021 hebben alle gemeenteraden in de regio Noordoost Brabant, Gedeputeerde Staten en de Algemeen Besturen van beide waterschappen de Regionale Energie Strategie (RES NOB) 1.0 vastgesteld. Hierin staat de ambitie van de regio om in 2030 1,6 TWh aan duurzame energie op land op te wekken als bijdrage aan de opgave in het Klimaatakkoord. Die 1,6 TWh is doorvertaald naar een lokale resultaatsverplichting aan hernieuwbare opwek per gemeente. Het nationale doel is om in 2030 ten minste 35TWh aan grootschalige duurzame elektriciteit op land op te wekken en om de hiervoor benodigde vergunningen voor 2025 te verlenen. Daarnaast is in de RES NOB 1.0 bepaald dat er in 2030 t.o.v. van 2017 11% energiebesparing gerealiseerd wordt.

Verplichtingen NPRES

Het NPRES heeft met de 30 RES-regio's afgesproken dat ze jaarlijks gegevens aanleveren over de voortgang van opwekopgave volgens een vastgesteld [begrippenkader](#). Daarbij wordt de opwek van projecten die in de pijplijn zitten (waarvan de opwek nog niet gerealiseerd is) door NPRES afgeschaald met een realisatiegraad (de realisatiekans). Die wordt bepaald door de fase in de pijplijn (voortraject, vergunningaanvraag, vergunningverlening, subsidiebeschikking en bouw, huidig gerealiseerd) en de mate van netcongestie. Zo worden vergunde, maar nog niet gerealiseerde projecten voor zon op veld in onze regio met structurele netcongestie, maar voor 10% meegerekend. Dit in tegenstelling tot vergunde, maar nog niet gerealiseerde windprojecten, die voor 90% worden meegerekend.

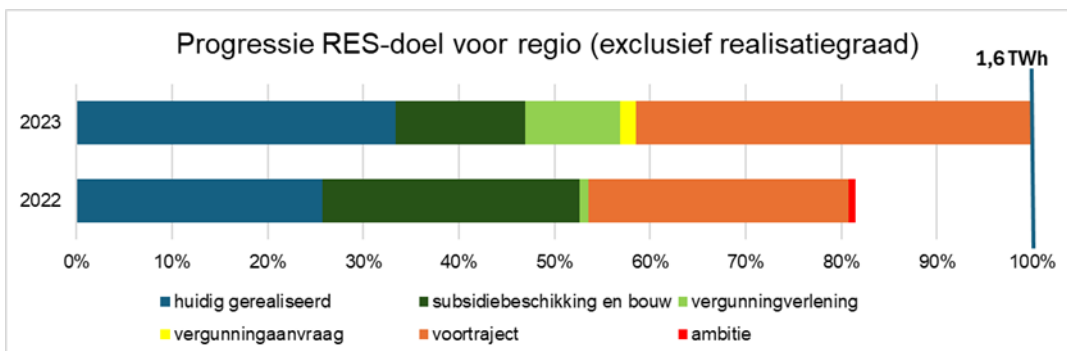
In opdracht van de Stuurgroep heeft de afdeling O&S van de gemeente 's-Hertogenbosch de data voor de monitoring verzameld en verwerkt in een 5^e monitor. Hieraan geven wij onderstaande duiding.

Progressie opwek

Figuur 1

In 2023 bedroeg de progressie (inclusief realisatiegraad) 53% van de doelstelling (figuur 1). Als de realisatiegraad niet wordt meegenomen is dat 101% (figuur 2). Ter vergelijking: in 2022 waren deze cijfers 44% respectievelijk 81%. Er wordt dus voortgang geboekt, de regio is op de goede weg. Maar zelfs als we slagen in het doel van vergunningverlening voor 2025, dan zal door de netcongestie en het gegeven dat we in de regio voor een relatief groot deel aangewezen zijn op zonnepanelen op veld, het opwekdoel volgens het NPRES begrippenkader worden afgeschaald. Het is dan aan gemeenten, netbeheerders en de initiatiefnemers om hiervoor oplossingen te bedenken waarmee het opwekdoel in 2030 gerealiseerd kan worden.

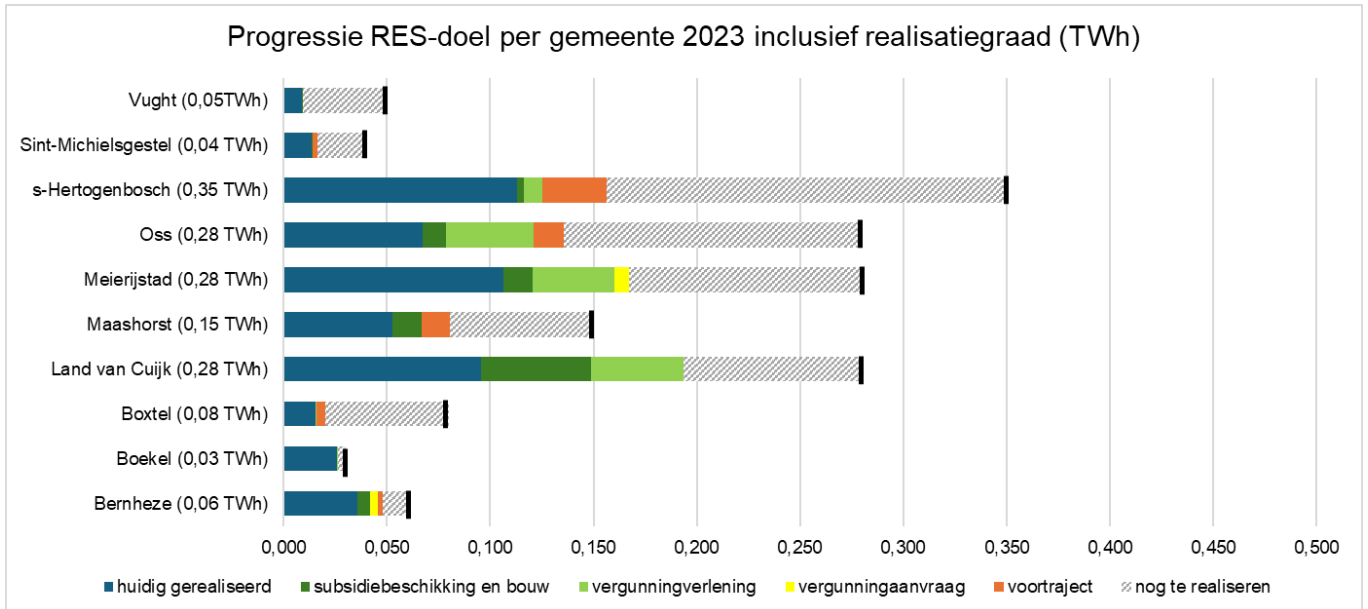

Figuur 2

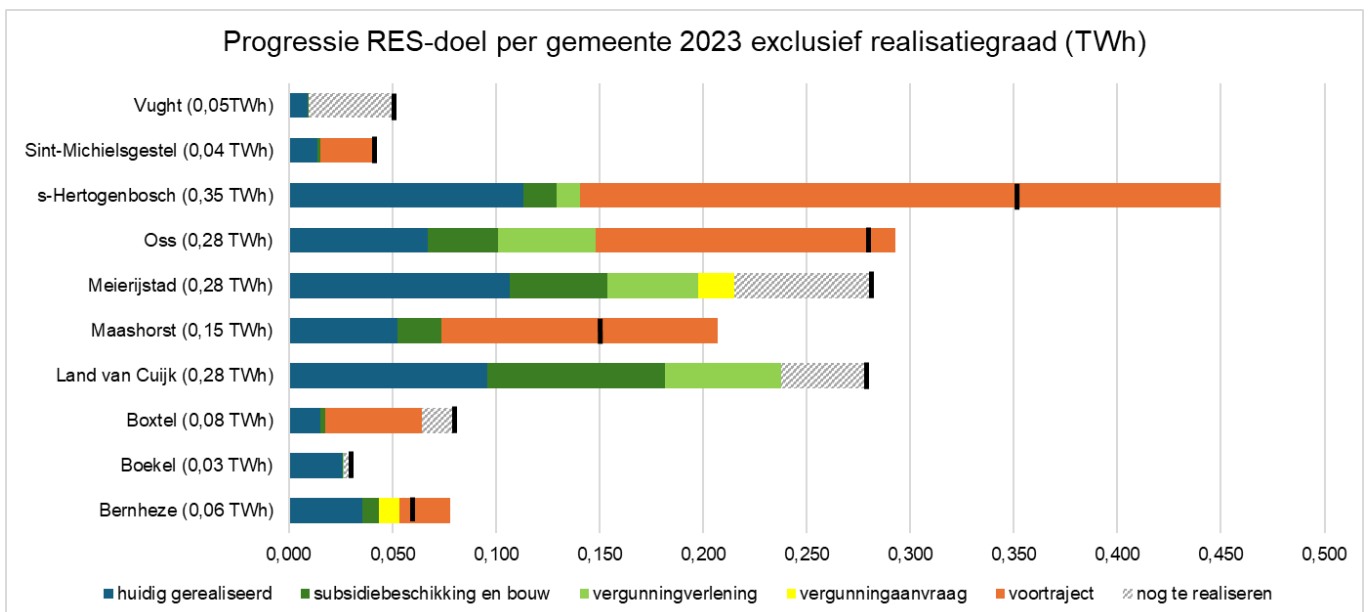
Voor de gemeenten geldt dat ze geen of weinig invloed hebben op de afschaling door netcongestie. Daarom is voor hen de progressie van het RES-doel zonder afschaling van belang en dan blijkt dat de productie inclusief pijplijn is gestegen van 81 naar 101%. Dit betekent overigens, vanwege de kans dat projecten alsnog niet vergund kunnen worden, dus niet dat ons doel gehaald wordt. In figuur 2 valt op dat de opwek in de fasen 'huidig gerealiseerd' en 'subsidiebeschikking en bouw' in 2023 is afgenomen ten opzichte van 2022. Hiervoor zijn twee verklaringen te geven. In de eerste plaats is een gedeelte te verklaren doordat een deel van de fase 'subsidiebeschikking en bouw' doorschuift naar de fase 'huidig gerealiseerd' en een ander deel uit de pijplijn kan vallen doordat de subsidie vervalt of naar de fase 'vergunningverlening' terugvalt als de vergunning wordt vernietigd. Voor een ander deel kan als volgt worden verklaard. In 2022 is ten onrechte voor zonnepanelen op dak gerekend met het zelfde aantal productie-uren als voor zonnepanelen op land. Echter volgens het NPRES-begrippenkader dient voor zonnepanelen op dak met 900 uur productie te worden gerekend en niet (zoals in 2022 is gebeurd) met 950 uur productie. In 2023 is wel met de goede cijfers gerekend, waardoor er sprake is van een terugval.

Progressie opwek per gemeente

Als we de progressie van het RES-doel per gemeente bekijken, dan zien we dat de verschillen in relatieve en in absolute zin groot zijn, maar dat ook de verschillen in- en exclusief realisatiegraad groot zijn.

Figuur 3

Figuur 4

Gemeenten met de kleinste opgave hebben vaak relatief veel dakoppervlak en hebben mede daardoor een groot gedeelte van de opgave al gerealiseerd met zon op dak. Ook zien we dat bij gemeenten met een grotere opgave een groot deel nog in de eerste fasen van de pijplijn zit, waar de realisatiegraad laag is. Van de andere kant zijn er ook gemeenten die een pijplijn hebben die groter is dan de opwekopgave, waardoor er ruimte is voor vertraging of uitval van projecten. En zelfs als het (oa door netcongestie) niet lukt om de hele opgave in 2030 gerealiseerd te hebben,

dan spreekt uit de investeringsplannen van de netbeheerders de verwachting dat dat deel in de jaren vlak na 2030 gerealiseerd kan worden.

Realisatie opwekdoel onzeker

De huidige gegevens over opwek laten zien dat met de huidige plannen de doelstelling van zowel de individuele gemeenten niet zondermeer bereikt kan worden. En daarmee is dus ook het regionale doel nog niet bereikt. Stelligheid past hier echter niet. De afspraak uit het reeds genoemde begrippenkader dat vergunde zonprojecten die nog niet kunnen leveren (bijvoorbeeld door netcongestie) slechts voor 10% meegerekend kunnen worden, maakt een aanvullende en individuele analyse noodzakelijk. Kan het vergunde, maar nog niet aangesloten, project tijdig (gelet op verleende SDE-subsidie) worden aangesloten, dan kan dit project uiteindelijk wel voor 100% worden meegeteld.

Dit maakt dat we het niet alleen moeten hebben over of er voldoende projecten in voorbereiding zijn, maar ook over hoe de netcongestie kan worden opgelost, zodat vergunde projecten ook daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden.

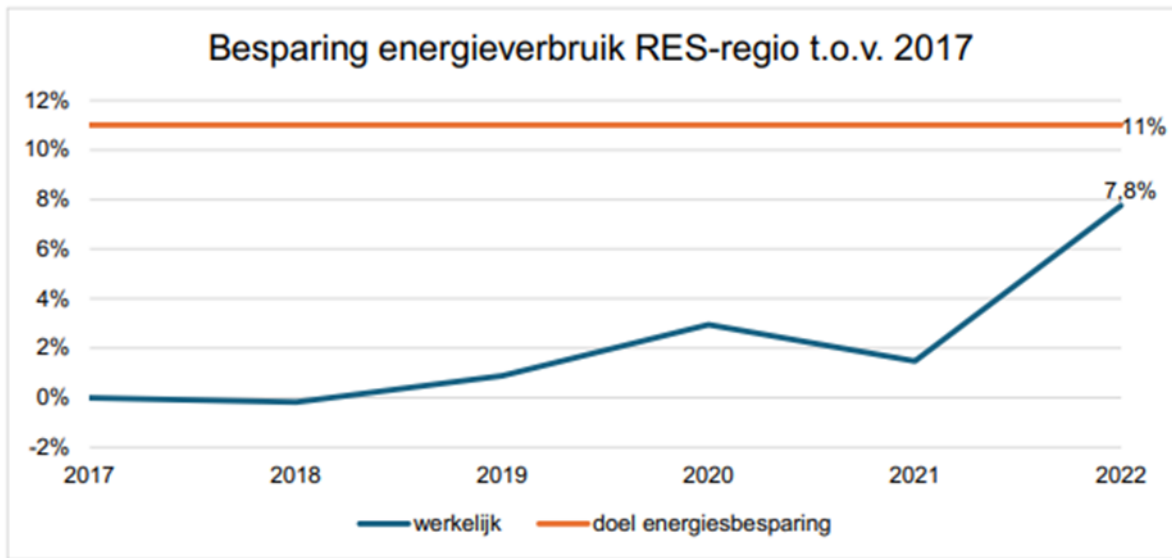
Hoe dan ook, zijn gesprekken nodig over de vraag of, en zo ja hoe, de doelstellingen per gemeente wel (tijdig) bereikt kunnen worden en wat daarvoor nodig is.

Besparingsopgave

Het doel van 11% energiebesparing in 2030 ten opzichte van 2017 in de gebouwde omgeving wordt bepaald door de besparing op warmte (met name aardgas) en elektriciteit. Het gaat hierbij dus niet om de energiebesparing in de mobiliteit en grote industriële complexen in Nederland.

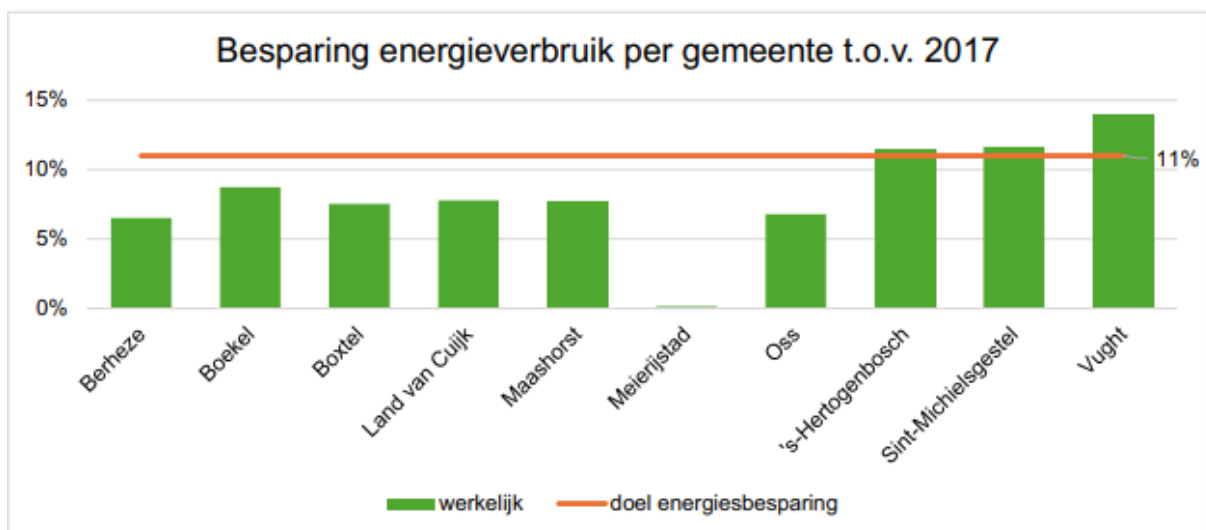
Als we kijken naar het (totale) energieverbruik (figuur 5), dan zien we dat een energiebesparing van 7,8% is gerealiseerd. Als je de trendlijn doortrekt naar 2030, dan is het realistisch te veronderstellen dat het doel van 11% in 2030 of eerder gerealiseerd zal worden.

Verder is een besparing van de warmtevraag bereikt van 16,3%. Door de elektrificatie is het elektriciteitsgebruik juist met 3,5% toegenomen. Dat geeft aan dat we verduurzamen door elektrisch vervoer en warmtepompen. Dat die toename beperkt is, komt door energiebesparing in het elektriciteitsverbruik, maar ook omdat zonnepanelen achter de meter bij kleinverbruik (huishoudens en MKB) niet als opwek, maar als energiebesparing worden meegeteld. Doordat de energie-inhoud van de warmtevraag veel groter is dan van de elektriciteitsvraag, wordt toch een totale energiebesparing van 7,8% gerealiseerd. Deze gegevens zijn gebaseerd op de beschikbare CBS-gegevens uit de Klimaatmonitor en die lopen altijd een jaar achter, waardoor niet de cijfers over 2023, maar over 2022 beschikbaar zijn.

Figuur 5

Kijken we naar de verschillen per gemeente (figuur 6) dan zien we dat er verschillen zitten in de besparing in de energievraag. Die verschillen kunnen het gevolg zijn van ontwikkelingen binnen de gemeente (bv de vestiging van enkele grotere energieverbruikers of elektrisch vervoer).

Figuur 6

Genomen besluiten door de Stuurgroep

In de [Voortgangsrapportage](#) namen we op dat we de voortgang van de RES tweemaal per jaar gaan monitoren. Gelet op de snelheid waarmee de opwek gerealiseerd kan worden vanwege externe factoren (zie hiervoor) en het bestuurlijke gesprek dat plaats gaat vinden heeft de Stuurgroep besloten dat een halfjaarlijkse monitoring op dit moment niet zinvol is. Monitoring vraagt veel capaciteit en middelen terwijl in deze fase een tussentijdse monitor weinig nieuwe relevante informatie oplevert.

In de [Voortgangsrapportage](#) is tevens opgenomen dat gestart wordt met de voorbereiding van de herijking van de RES. Hiertoe zou een plan-MER proces opgestart moeten worden. Tijdens de heisessie(s) van de Stuurgroep is ook geconcludeerd dat de huidige samenwerkingsstrategie onvoldoende aansluit bij de uitdagingen die er liggen in de RES NOB (netcongestie, schaarse

ruimte, veranderende regelgeving). De Stuurgroep besloot dan ook om de nieuwe samenwerkingsstrategie (na 2025) te laten prevaleren boven het starten van het traject naar een RES 2.0.

Met de vriendelijke groet,
de stuurgroep RES NOB, namens deze,

Marieke Moorman
voorzitter stuurgroep RES Noordoost Brabant

Contact

Heeft u vragen naar aanleiding van deze voortgangsrapportage, dan kunt u contact opnemen via info@resnob.nl.

Voor meer informatie zie ook

[RES Noordoost Brabant | Energiewerkplaats Brabant](#)